

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень підготовки другий (магістерський) рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 075 «Маркетинг»

(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Маркетинг»

(найменування освітньої програми)

тип дисципліни загальної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

М.М.Єрмоше
НКО

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

В.Ф.Баранівський

Розробник: Погоріла Світлана Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: вибіркова навчальна дисципліна

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з психологія, соціологія, філософія.

Предметом педагогіки та психології вищої школи є особистість викладача та студента в їхній розвивальній педагогічній взаємодії. Психолого-педагогічні умови і механізми становлення особистості майбутнього фахівця в системі ступеневої вищої освіти.

Психологія та педагогіка вищої школи вивчає специфіку науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120** годин, **4** кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є отримання ґрунтовних знань щодо особливостей вищої освіти як педагогічної системи, ефективність функціонування котрої визначається, насамперед, здатністю суб'єктів та об'єктів навчання і виховання до продуктивної особистісної, інтелектуальної та професійної взаємодії. Підготовка студентів магістратури до виконання обов'язків викладача закладу вищої освіти, проведення науково-пошукової роботи та до керівництва дослідницькою роботою студентів, організації навчально-виховного процесу в спеціалізованих гімназіях, школах, коледжах.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є поглиблення, розширення, інтеграція знань з педагогіки, психології, практичне опанування здобувачами вищої освіти різними формами організації освітнього процесу у ЗВО 1-4 рівня акредитації; виховання у магістрантів особистісних якостей майбутнього викладача, відповідального ставлення до педагогічної діяльності, прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Психологія та педагогіка вищої школи» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК5. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері маркетингу та практики їх застосування.

СК3. Здатність до проведення самостійних досліджень та інтерпретації їх результатів у сфері маркетингу.

СК4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за вибіркоким блоком (визначені закладом вищої освіти):

СК1.3. Здатність ефективної комунікації, організації роботи, навчання персоналу та побудови ефективних комунікативних зв'язків

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання за спеціальністю (визначені стандартом вищої освіти спеціальності)

ПР2. Вміти адаптовувати і застосовувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта.

ПР5. Презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, маркетингових проектів державною та іноземною мовами.

ПР8. Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу.

ПР15. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

Програмні результати навчання за вибіркоким блоком дисциплін (визначені закладом вищої освіти)

ПР 1.1. Вміти налагоджувати професійні комунікації в процесі практичної діяльності на всіх рівнях взаємодії, розробляти стратегію і тактику маркетингових комунікацій суб'єктів ринкових відносин

ПР 1.2. Розв'язувати складні проблеми та задачі у професійній сфері із застосуванням сучасних інформаційних технологій та спеціального програмного забезпечення, методів та прийомів в умовах невизначеності

ПР1.6. Застосовувати отримані знання для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та ефективного ведення бізнесу

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи												
Тема 1. Теоретичні засади та науковий апарат педагогіки вищої школи.	14	2	-	2	-	10	14	-	-	-	-	14
Тема 2. Система вищої освіти України як об'єкт педагогіки вищої школи.	14	2	-	2	-	10	14	1	-	1	-	12
Тема 3. Педагогічний процес у ЗВО як предмет педагогіки вищої школи	14	3	-	3	-	8	14	1	-	-	-	13
Тема 4. Дидактика вищої школи як складова педагогіки вищої школи	14	3	-	3	-	8	14	-	-	1	-	13
Разом за змістовим модулем 1	56	10	-	10	-	36	56	2	-	2	-	52
Змістовий модуль 2. Психологія вищої школи												
Тема 5. Психологія вищої школи як наука та навчальна дисципліна.	16	2	-	2	-	12	16	1	-	-	-	15
Тема 6. Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт професійної підготовки.	16	3	-	3	-	10	16	1	-	1	-	14
Тема 7. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт освітнього процесу у ЗВО	16	3	-	3	-	10	16	1	-	-	-	15
Тема 8. Особливості педагогічного спілкування. викладача зі здобувачами	16	2	-	2	-	12	16	1	-	1	-	14

вищої освіти.												
Разом за змістовим модулем 2	64	10		10	-	44	64	4	-	2	-	58
Усього годин	120	20	-	20	-	80	120	6	-	4	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи

Тема 1. Теоретичні засади та науковий апарат педагогіки вищої школи.

Об'єкт, предмет дослідження педагогіки вищої школи. Мета, завдання та функції педагогіки вищої школи. Поняттєво-категоріальний апарат педагогіки вищої школи.

Методологічні категорії: педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічна закономірність, педагогічний принцип. Процесуальні категорії: виховання, навчання, освіта, розвиток, формування особистості, освітній процес. Сутнісні категорії: мета, завдання, зміст виховання, професіограма фахівця; діяльність (викладача та студента), диференційований, індивідуальний підходи; форми, методи, засоби виховання і навчання; педагогічні технології навчання і виховання, самостійна робота студентів, гуманізація, гуманітаризація навчального процесу.

Тема 2. Система вищої освіти України як об'єкт педагогіки вищої школи.

Вища освіта як педагогічна система. Ознаки сучасної вищої освіти. Поняття про якість вищої освіти. Якість вищої освіти – сукупність властивостей особи з вищою освітою, що виражає її професійну компетентність, її ціннісні орієнтації, соціальну спрямованість та обумовлює здатність задовольняти як особисті духовні та матеріальні потреби, так і потреби суспільства.

Концепція вищої освіти України. Основні тенденції щодо її реформування.

Тема 3. Педагогічний процес ЗВО як предмет педагогіки вищої школи

Поняття про педагогічний процес та його структурні компоненти. Педагогічний процес як складна педагогічна система, яка складається з численних підсистем, об'єднаних між собою різними типами зв'язків. Суперечності педагогічного процесу у ЗВО. Основні завдання педагогічного процесу у ЗВО та напрями підвищення його ефективності. Закономірності та принципи педагогічного процесу у ЗВО. Принципи педагогічного процесу у ЗВО – система основних вимог до навчання і виховання, дотримання яких сприяє ефективному розв'язанню проблеми всебічного розвитку особистості майбутнього фахівця. Основні підходи до освіти, навчання та виховання студентів. Особистісно зорієнтований підхід до навчання, виховання, освіти студентів певною мірою ґрунтується на методологічних принципах західної гуманістичної психології. Компетентнісний підхід виявляється у спрямованості педагогічного процесу у ЗВО на формування компетентного фахівця, здатного якісно та продуктивно діяти у певній професійній сфері. Системний підхід - напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження й конструювання складних за організацією об'єктів як систем. Аксіологічний підхід, або ціннісний, що поєднує теорію і практику.

Тема 4. Дидактика вищої школи як складова педагогіки вищої школи

Поняття про дидактику як один з компонентів структури педагогіки вищої школи. Основні дидактичні категорії. Закони та закономірності дидактики. Принципи навчання. Зміст навчання та освіти. Зміст освіти у ЗВО – певний обсяг і характер систематичних наукових знань, практичних умінь і навичок, світоглядних та морально-етичних ідей, якими має оволодіти студент у процесі навчання. Зміст навчання – певний обсяг знань, практичних умінь і навичок, які має засвоїти студент у процесі оволодіння навчальною дисципліною, програмою навчання за фахом. Форми організації навчання у ЗВО. Форма організації навчання – це зовнішній прояв узгодженої діяльності викладача та студента, який виявляється у певному порядку та режимі. Засоби навчання у ЗВО. Методи навчання. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю – дають можливість перевірити рівень засвоєння знань, сформованості умінь та навичок студентів викладачами або самими студентами.

Змістовий модуль 2. Психологія вищої школи

Тема 5. Психологія вищої школи як наука та навчальна дисципліна.

Психологія вищої школи як новий напрям психологічних досліджень і навчальна дисципліна. Предмет психології вищої школи, поняттєвий апарат науки. Професійна готовність студента – особистісна якість і суттєва передумова ефективності діяльності випускника ЗВО; професійно важлива якість особистості, котра є складним психологічним утворенням, що включає в себе мотиваційний, орієнтаційний, операційний, вольовий, оцінний компоненти. Завдання психології вищої школи, її зв'язок з іншими галузями психологічної науки. Основними завданнями психології вищої школи як навчальної дисципліни, на думку вказаних авторів, є: інтеграція та систематизація психологічних знань про психологічні механізми підвищення ефективності організації навчального процесу у вищій школі; дослідження умов забезпечення ціннісно-особистісного самовизначення студентів та науково-педагогічних працівників у педагогічній взаємодії; формування професійного мислення студентів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для розв'язання конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої фахової діяльності.

Тема 6. Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт професійної підготовки.

Поняття віку у психології. Порівняльний аналіз вікових періодів. Стадії психосоціального розвитку (за Е. Еріксоном). Психологічна характеристика студентського віку. Ознаками соціально-психологічної зрілості особистості студента є: громадянська позиція, професіоналізм, діловитість, рівень мислення, етична грамотність, естетична культура, активність, самовдосконалення, ставлення до здоров'я. Студентський вік розглядається як особлива онтогенетична стадія соціалізації індивіда: «Виховання спеціаліста, суспільного діяча і громадянина, опанування та консолідація багатьох соціальних функцій, формування професійної майстерності - все це становить особливий і найважливіший для суспільного розвитку та становлення особистості період життя, який позначається як студентський вік».

Кризова насиченість та суперечності студентського віку. Суперечності студентського особистісного становлення майбутнього фахівця: соціально-психологічні; дидактико-психологічні; педагогіко-психологічні. Стадії професіоналізації особистості студента. Типи студентів за рівнем професійної спрямованості.

Тема 7. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт освітнього процесу у ЗВО.

Поняття про педагогічну діяльність та її структуру. Об'єктом педагогічної діяльності є процес керівництва діяльністю педагога, який виступає з позиції активного суб'єкта цієї діяльності. Результатом професійно-педагогічної діяльності є успішність діяльності вихованців, яка визначається їхньою інтелектуальною, моральною, естетичною, фізичною зрілістю. Особливості науково-педагогічної діяльності (функції, зміст, система компетенцій). Функції науково-педагогічного працівника. Вимоги до особистості науково-педагогічного працівника та його професійних якостей і здібностей.

Типологія особистості науково-педагогічних працівників. Вирішення професійно-педагогічних завдань здійснюється за допомогою сукупності дій та операцій, які реалізуються завдяки компетенціям. Компетенції передбачають використання наявних у суб'єкта діяльності знань та навичок для вибору дій відповідно до висунутої мети. Основним критерієм типології особистості педагога, зокрема і науково-педагогічного працівника, є його установка на професію. Від цього залежить той чи інший тип його професійно-рольової поведінки, а отже, і тип особистості.

Тема 8. Особливості педагогічного спілкування викладача зі здобувачами вищої освіти.

Поняття про педагогічне спілкування, його особливості та види. Професійно-педагогічне спілкування – це система (прийоми і навички) органічної соціально-психологічної взаємодії педагога і вихованців, змістом якої є обмін інформацією, здійснення виховного впливу, організація взаємовідносин з допомогою комунікативних засобів. Ознаки педагогічного спілкування, організованого на суб'єкт-суб'єктивних засадах.

Стиль педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування – усталена система

способів та прийомів, які використовуються педагогом для встановлення взаємодії. Особливості стилю визначаються особистісними якостями педагога та параметрами ситуації взаємодії. В основі стилю – ставлення педагога до вихованців та володіння ним організаторською технікою.

Комунікативні бар'єри при взаємодії викладача та студентів. Малоефективні моделі педагогічного спілкування. На особливості педагогічної взаємодії впливають соціальний, психологічний, фізичний, смисловий (когнітивний) чинники. Відповідно до цього розрізняють і основні бар'єри спілкування.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні засади та науковий апарат педагогіки вищої школи.	2	-
2	Система вищої освіти України як об'єкт педагогіки вищої школи.	2	1
3	Педагогічний процес ЗВО як предмет педагогіки вищої школи	3	1
4	Дидактика вищої школи як складова педагогіки вищої школи	3	-
5	Психологія вищої школи як наука та навчальна дисципліна.	2	1
6	Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт професійної підготовки.	3	1
7	Науково-педагогічний працівник як суб'єкт освітнього процесу у ЗВО.	3	1
8	Особливості педагогічного спілкування викладача зі здобувачами вищої освіти.	2	1
	Усього годин	20	6

7. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Ознаки сучасної вищої освіти. Поняття про якість вищої освіти.	2	-
2	Основні завдання педагогічного процесу у ЗВО та напрями підвищення його ефективності	2	1
3	Педагогічний процес як складна педагогічна система.	3	-
4	Дидактика вищої школи як складова педагогіки вищої школи. Форми, методи та засоби навчання. Рефлексивні технології навчання.	3	1
5	Психологія вищої школи як наука та навчальна дисципліна	2	-
6	Студент закладу вищої освіти як об'єкт та суб'єкт професійної підготовки.	3	1
7	Особливості науково-педагогічної діяльності (функції, зміст, система компетенцій).	3	-
8	Поняття про педагогічне спілкування, його особливості та види.	2	1
	Усього годин	20	4

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Концепція вищої освіти України. Основні тенденції щодо її реформування. Робота з першоджерелами.	10	14
2	Наукові вимоги до формування змісту освіти. Робота з першоджерелами.	10	12
3	Історія вищої освіти в Україні. Соціально-історичні передумови створення вищих навчальних закладів в Україні. Острозька академія.	8	12
4	Поняття про світовий освітній простір та основні тенденції його розвитку.	8	14
5	Поняття віку у психології. Порівняльний аналіз вікових періодів.	12	15
6	Кризова насиченість та суперечності студентського віку. Робота з першоджерелами.	10	14
7	Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі. Професіограма викладача ЗВО.	10	15
8	Комунікативні бар'єри при взаємодії викладача та студентів. Малоефективні моделі педагогічного спілкування. Класифікація та особливості конфліктів у системі «студент- викладач».	12	14
Усього годин		80	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Соціально-історичні передумови створення вищих навчальних закладів в Україні. Острозька академія.
2. Києво-Могилянська академія: демократичний та елітний ЗВО.
3. Роль перших класичних університетів у становленні та розвитку системи вищої освіти в Україні.
4. Мета реалізації концепції Болонського процесу – формування Зони європейської вищої освіти.
5. Поняття про світовий освітній простір та основні тенденції його розвитку.
6. Загальна характеристика систем вищої освіти країн Європи та США. Риси відмінностей.
7. Структурні та змістові особливості систем вищої освіти, тенденції їх формування та вдосконалення.
8. Поняття про кредити ECTS, їх призначення. Процедура присвоєння та перезарахування кредитів ECTS.
9. Структура та зміст термінологічної бази з проблеми психології вищої школи.
10. Методологічні підходи та принципи вивчення навчальної дисципліни «Психологія вищої школи».
11. Структура середовища існування та розвитку студента.
12. Характеристика студентської групи як мікросередовища розвитку особистості студента та формування його як фахівця.
13. Лідерство у студентській групі.
14. Розвиток студентської групи.
15. Психологічні явища студентської групи.
16. Поняття про конфлікт у психології. Види конфліктів.
17. Класифікація та особливості конфліктів у системі «студент- викладач».
18. Структура педагогічного конфлікту.

29. Динаміка розвитку педагогічного конфлікту.
20. Поведінка викладача з урегулювання конфліктів: основні стратегії та методи.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (заліку)

1. Система вищої освіти України як об'єкт педагогіки вищої школи.
2. Концепція вищої освіти України. Ознаки сучасної вищої освіти.
3. Поняття про педагогічний процес та його структурні компоненти.
4. Суперечності педагогічного процесу у ЗВО
5. Основні завдання педагогічного процесу у ЗВО та напрями підвищення його ефективності
6. Поняття про світовий освітній простір та основні тенденції його розвитку
7. Закономірності та принципи педагогічного процесу
8. Основні підходи до освіти, навчання та виховання студентів
9. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт навчально-виховного процесу
10. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу
11. Типологія особистості науково-педагогічних працівників
12. Студент як суб'єкт та об'єкт навчальної діяльності
13. Стадії професіоналізації особистості студента
14. Закони та закономірності дидактики. Принципи навчання.
15. Зміст навчання та освіти. Основні джерела формування змісту освіти у вищих навчальних закладах.
16. Кредитно-трансферна система організації навчального процесу
17. Основні групи методів навчання у вищій школі
18. Форми організації навчання у ВНЗ
19. Засоби навчання у ВНЗ
20. Місце і роль нових інформаційних технологій серед засобів навчання.
21. Рефлексивні технології навчання
22. Лектор та аудиторія. Імідж лектора, його складові.
23. Вимоги до особистості науково-педагогічного працівника та його професійних якостей і здібностей. Основні функції та напрями діяльності науково-педагогічного працівника вищого навчального закладу.
24. «Я-концепція» як цілісний образ власного «Я».
25. Завдання психології вищої школи як науки.
26. Стадії психосоціального розвитку (за Е. Еріксоном)
27. Кризова насиченість та суперечності студентського віку.
28. Класифікація об'єктів професійної підготовки
29. Характеристика студентської групи як мікросередовища розвитку особистості студента та формування його як фахівця
30. Лідерство у студентській групі
31. Психологічні явища студентської групи
32. Поняття про педагогічне спілкування, його особливості та види
33. Стили педагогічного спілкування
34. Комунікативні бар'єри при взаємодії викладача та студентів.
35. Малоефективні моделі педагогічного спілкування
36. Поняття про конфлікт у психології. Види конфліктів
37. Класифікація та особливості конфліктів у системі «студент-викладач»
38. Структура педагогічного конфлікту
39. Динаміка розвитку педагогічного конфлікту
40. Поведінка викладача з урегулювання конфліктів: основні стратегії та методи.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, бесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, метод моделювання ситуацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді, аналіз наукових статей тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, написання есе (рефератів), складання портфоліо, аналіз наукових статей, виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *заліку.*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10

6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Самостійна робота	
T1	T2	T2	T4	T5	T6	T7	T8				
3	4	4	4	4	4	4	3	10	40	100	
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10							

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Барановська Л.В. Психологія та педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр вищих навчальних закладів. – Київ: Національний авіаційний університет, 2011. - 291с.

2. Вітвицька С.С. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів заочної форми навчання та непедагогічного профілю. – 2 вид. – Житомир: ФОП Левковець Н. М., 2018. – 232 с.

3. Коваль О. Психологія та педагогіка вищої школи : навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. –Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. –65 с.

4. Професійно-педагогічна підготовка магістрів з економіки і підприємництва у ВНЗ: Методичні рекомендації для студентів магістратури (з елементами кредитно-модульної технології організації навчального процесу) / С.Г. Погоріла – Біла Церква, 2014. – 70 с.

5. Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Педагогіка і психологія вищої школи.Методичні вказівки для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр.– Біла Церква, 2018 р. – 37 с.

6. Погоріла С.Г.Методичні рекомендації з професійно-педагогічної підготовки магістрів з економіки і підприємництва. Біла Церква, 2014 р. – 70 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про вищу освіту» (ВВР), 2014, № 37-38
2. Бабич М., Вітвицька, С. С. (2014) Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу. Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном. рр. 77-80.
3. Барановська Л.В., Погоріла С.Г. Професійно-педагогічна підготовка магістрів економічних спеціальностей. Професійна освіта: андрагогічний підхід. Монографія. кол.

авторів; за ред. О.А. Дубасенюк. . – Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2018. . – С.198 – 218.

4. Золотарьова І. М. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» (для магістрів денної форми навчання усіх спеціальностей)/ І.М. Золотарьова;Харків.нац. ун-тміськ. госп-ваім. О.М.Бекетова.–Харків: ХНУМГім. О. М. Бекетова, 2017. –36 с.

5. Погоріла С.Г. Тимчук І.М., Ткаченко О.В. Методичні вказівки для виконання позааудиторної роботи з дисципліни «Методика викладання у вищій школі» [для здобувачів другого (магістерського) рівня]. – Біла Церква, 2020 р. – 55 с.

Нормативна

- 1.Закон України «Про вищу освіту» (ВВР), 2014, № 37-38
- 2.Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів/ За ред. проф. М.І.Панова. –Харків: Гриф, 2003.
- 3.Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття). –К., 1994.
- 4.Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. –К., 2001
- 5.Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Постанова КМ України від 20.01.1998 р. № 65 // Офіційний вісник України. –1998. –№ 3.

20.Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. <http://test.vin.com.ua/> Тестові методики з психології
2. <http://studme.com.ua/psihologiya/default.htm> Конспекти лекцій з педагогічної психології.
3. <http://www.libok.net/razdel/67/psihologiya> Електронна бібліотека libok.net. Книги з психології.
4. http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2013_6_9Всеукраїнський галузевий інформаційний ресурс з питань педагогіки, психології та розвитку освіти / О. Воскобойнікова-Гузева // Бібліотечний вісник. - 2013. – № 6. - С. 30-31.
5. <https://dspace.nuph.edu.ua/>.
Педагогіка_та_психологія_вищої_школи_Навч_посіб_Зам_19.010.pdf
6. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» (для магістрів денної форми навчання усіх спеціальностей) /. І. М. Золотарьова eprints.kname.edu.ua.pdf.